روزنه

سیاست‌ورزی مجازی

آرزو فرشید

● «شبکه مطالعات سیاست‌گذاری عمومی» که به اختصار شمس نام‌گذاری شده و شبکه اتاق فکر استان‌ها امروز شنبه، ۱۱بهمن۱۳۹۳، در مراسم پایانی جشنواره فارابی با حضور رییس دولت تدبیر و امید افتتاح می‌شود تا حسن روحانی گامی در جهت افزایش تعامل میان نخبگان و دولت به‌عنوان یکی از وعده‌های مهم انتخاباتی‌اش بردارد. رییس‌جمهوری که تاکنون در چندین سخنرانی از نخبگان کشور خواسته بود تا در گفت‌وگو و بررسی درباره مسایل کشور ورود کنند و راه‌حل‌های موردنظر خود را ارایه دهند، اکنون، با راه‌اندازی دو شبکه، زمینه‌ای لازم برای عملی‌شدن این خواسته و افزایش تعامل جامعه، دانشگاه و دولت را فراهم کرده است. برای توضیح بیشتر درمورد اهداف و چگونگی عملکرد این وب‌سایت عنوان شده است که «شبکه مطالعات سیاست‌گذاری عمومی»، که توسط مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری طراحی و اجرا شده، با هدف افزایش مشارکت نخبگان کشور در سیاست‌گذاری عمومی و ارتقای سطح گفت‌وگوی اجتماعی برای افزایش کارآمدی و کیفیت سیاست‌های عمومی کشور راه‌اندازی شده است. این شبکه در هفت‌حوزه شامل محیط‌زیست، اقتصاد، فرهنگی و اجتماعی، بهداشت و سلامت، سیاست داخلی، سیاست خارجی، علم، فن‌آوری و نوآوری، فعالیت کرده و انواع متون سیاستی در این حوزه‌ها را منتشر می‌کند. بخش دیگری از این وب‌سایت نیز به انتشار متون تولید شده توسط «شبکه اتاق فکر استان‌ها» اختصاص داده شده است. اتاق فکر استان‌ها که در همه استان‌های کشور و با همکاری مرکز بررسی‌های استراتژیک و معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دانشگاه‌های مادر استان‌ها راه‌اندازی شده درپی جلب مشارکت نخبگان استان‌ها در گفت‌وگوی ملی و استانی برای بررسی مسایل و ارایه راه‌حل‌هاست. تنها دولتی‌ها نیستند که به اثربخشی انتقال اخبار و اطلاعات در فضای مجازی باور دارند. همه گروه‌ها و جریان‌های سیاسی کشور با پذیرش این اصل درصدد تجهیز خود به این سلاح کاربردی برآمده و در این میان احمدی‌نژاد و حامیانش نیز از قافله عقب نمانده‌اند! بالاخره معلوم شد آن خبری که محمود احمدی‌نژاد با انتشار تصویری در اینستاگرام نوید آمدنش را داده بود، چیست! یک منبع نزدیک در دفتر رییس‌جمهور سابق روز گذشته دراین‌خصوص گفت که روز یکشنبه دوازدهم‌بهمن۹۳، قرار است سایت شخصی محمود احمدی‌نژاد رونمایی شود. به‌گفته وی، این رونمایی در گردهمایی فعالان رسانه‌ای احمدی‌نژاد در ساختمان دفتر رییس‌جمهور سابق واقع در منطقه ولنجک برگزار خواهد شد. نکته قابل‌توجه درخصوص این سایت، مدیریت یک‌شورای ۴۵نفره است که برای یک سایت شخصی عجیب به‌نظر می‌رسد. منبع نزدیک به محمود احمدی‌نژاد در این رابطه گفته است که مدیریت این سایت شخصی بر عهده مهدی احمدی‌نژاد است و بانظر محمود احمدی‌نژاد یک‌شورای ۴۵نفره شامل غلامحسین الهام، سیدمجتبی ثمره‌هاشمی، مهدی کلهر، مرتضی تمدن، میرحسن موسوی، مهدی احمدی‌نژاد، خسرو معتضد، سیدمحمد حسینی، فاطمه بداغی، علی ذبیحی، ابوالفضل ظهره‌وند، ابوالحسن فقیه، علی‌اکبر جوانفکر، محمد شیخان، مریم مجتهدزاده، مجید امیدی‌شهرکی، عبدالرضا داوری، محمدجعفر بهداد، کاوه اشتهاردی، روح‌الله هدایتی، عباس امیری‌فر، سیدضیاءالدین نورالدینی، مصطفی زرقونی، علی نورایی، محمد رحمانی، امین پروازی، حسین مهدیزاده‌نراقی، مسعود شفیعی‌کیا، مرتضی رحیمی‌یگانه، بیتا برنا، مسعود تبریزی، حامد درودیان، علی ابوطالبی، حمید مشایخی‌راد، سیدمجتبی ناوندی، سعید علی‌بیگی، حامد فتاحی، عقیل امامی، مجتبی سروش‌پور، حسن محسنی، کمال رستمعلی، حمیدرضا افراشته، محسن احمدی، امیر ناصری و محمد ساقیان امور سیاست‌گزاری، برنامه‌ریزی و نظارت بر سایت شخصی رییس‌جمهور سابق کشورمان را برعهده خواهند داشت. علاوه‌بر احمدی‌نژادی‌ها، گروه‌های دیگر اصولگرا نیز دست به کار شده‌اند؛ روز گذشته پایگاه اطلاع‌رسانی حزب موتلفه اسلامی در اجلاس دبیران استان‌ها و شهرستان‌های این حزب که در مشهد رونمایی شد، از این پس به آدرس جدید motalefeh.ir قابل دسترسی است. گفتنی است، چند روز قبل نیز پایگاه اطلاع‌رسانی اداره کل روابط عمومی و تبلیغات دفتر رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام، توسط آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رونمایی و فعال شد. آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در مراسم رونمایی از این سایت، که به نشانی www.prdc.ir در فضای مجازی قابل دسترسی است، با تاکید بر اهمیت اطلاع‌رسانی در عصر انفجار اطلاعات و وجود رسانه‌های متعدد در فضای مجازی، گفت: «با تاسی از قرآن کریم و تعالیم حضرت علی(ع) در نهج‌البلاغه، بهترین کار در اطلاع‌رسانی پرهیز از افراط‌وتفریط و حرکت در مسیر اعتدال‌اسلامی است.» اگرچه در راه‌اندازی هیچ یک از این شبکه‌های اطلاع‌رسانی به اثرگذاری بر روند انتخابات پیش‌رو به‌صورت خاص اشاره نمی‌شود اما جای تردید نیست که همه رسانه‌های مکتوب و غیرمکتوب در آستانه انتخابات بیش از قبل جهت‌گیری سیاسی خواهند داشت و همین جهت‌گیری‌ها نهایتا نقش مورد انتظار را ایفا خواهد کرد.

سخنگوی کمیسیون امنیت خبر داد

۳ سناریوی مجلس درصورت شکست مذاکرات

«ظریف»، سه‌شنبه باید در بهارستان پاسخگوی قدم‌زدن با «کری» باشد

شرق، آمنه شیرافکن: ظریف روزهای شلوغی دارد. چه در داخل و چه در خارج. خارج از کشور کنگره و سنای آمریکا هرروز برای پرونده هسته‌ای برگ جدیدی رو می‌کنند و در داخل هم، نقدها به تیم هسته‌ای تمامی ندارد. جدیدترین مورد، ماجرای پیاده‌روی با «جان کری» است و سفر به فرانسه و صدها نکته و سوال دیگر از جریان مذاکرات که ادامه دارد. حالا ظریف سه‌شنبه همین هفته باید برای پاره‌ای توضیح‌ها به کمیسیون امنیت‌ملی برود و پاسخگوی ۲۱ نماینده‌ای باشد که اقدام او را خلاف‌عرف دیپلماتیک دانسته‌اند؛ نمایندگانی که اغلب نزدیک به جبهه پایداری‌اند، طیف سیاسی‌ای که در دوره احمدی‌نژاد در دفاع از آن دولت شکل گرفت و حالا بیشترین نقدها را به تیم‌هسته‌ای دارد. البته همین نمایندگان هیچ‌پرسشی درمورد گپ مستقیم و پیاده‌روی سعید جلیلی و ویلیام برنز، در ژنو مطرح نکردند، همان‌طور که هیچ‌گاه نسبت به آغاز مذاکرات دوجانبه ایران و آمریکا از دولت‌دهم در مسقط نیز واکنشی نشان ندادند.

وزیر امور خارجه ایران در واکنش به انتقادات جدید تاکید دارد: «قدم‌زدن با آمریکایی‌ها در طول مذاکرات موضوع تازه‌ای نیست.» و اینکه «در شرایط بسیار دشواری درحال مذاکره هستیم. مگر چقدر انسان توان تحمل فشار از داخل را دارد؟»، اما این سخنان ظریف چندان برای نمایندگان قابل‌قبول نیست. این‌بار هم مغز متفکر سوال از ظریف، جواد کریمی‌قدوسی از اعضای کمیسیون امنیت است. سوال درباره قدم‌زدن با وزیر امورخارجه آمریکا در خیابان‌های ژنو است و عدم‌لغو سفر ظریف به فرانسه در اعتراض به توهین نشریه فرانسوی به پیامبر(ص). جواد ظریف توضیح داده که دنبال دیپلماسی فعال است و به پاریس رفته تا توهین به پیامبر(ص) و اسلام‌هراسی را محکوم کند، اما این توضیح برای نمایندگان کفایت نمی‌کند. علاوه‌بر کریمی‌قدوسی، اسامی روح‌الله حسینیان، مرتضی آقاتهرانی، علی‌اصغر زارعی، فاطمه آلیا، زهره طبیب‌زاده، رضا آشتیانی، حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نصرالله پژمان‌فر، سیدمحمود نبویان و جمع دیگری از نمایندگان نیز پای نامه سوال از ظریف آمده است. در مورد حضور ظریف در جلسه کمیسیون امنیت با حسین نقوی‌حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس، گفت‌وگو کرده‌ایم.

◄ ماجرای لغو قرارداد ژنو درصورت وضع تحریم‌های جدید علیه ایران چقدر واقعیت دارد؟

مجلس سه‌راهکار درنظر گرفته، یکی همان ماجرای غنی‌سازی ۶۰درصدی است، یکی دیگر این که کمیسیون به‌دنبال پیشنهادهای فنی‌تر است و در کمیته هسته‌ای تدوین شده و بدون اشاره به درصد خاصی است. در دومین‌پیشنهاد بناست دولت با نسل جدید سانتریفیوژها آشنا شود و همچنین به‌دنبال توسعه سایت‌های هسته‌ای خواهیم بود. طرح پیشنهادی سوم هم ماجرای لغو توافق ژنو است. هر سه پیشنهاد روی میز و درحال بررسی است. درصورت وضع هرگونه تحریم جدید مجلس ایران روی یکی از این گزینه‌ها متمرکز خواهد شد.

◄ و اگر اوباما این پیشنهادها را طبق وعده وتو کند؟

ما هدف اصلی‌مان توافق است. پیشنهادها هم برای روزی است که فکر کنیم آنها چندان تمایلی به توافق ندارند.

◄ باز هم از آقای ظریف سوال شده، این‌بار در موضوع پیاده‌روی؟

خیر، فقط پیاده‌روی نیست. موضوع سفر به فرانسه هم مطرح است. در ماجرای کاریکاتور موهن مجله فرانسوی در مورد پیامبر(ص). شرکای دزد بین‌المللی‌اند. اما چه نسبتی میان ظریف به‌عنوان نماد مبارزه با طرف‌های غربی وجود دارد. ما خط قرمزها را می‌دانیم. تا اینجا هم که مذاکره با کری و امثال او پذیرفته شده به‌دلیل حساسیت‌ها و اهمیت مذاکره بوده، اما حدود دیپلماتیک برای ما خط قرمز است. اتفاقا به‌همین‌دلیل بیشتر روی رفتار ظریف حساسیم؛ نه ما که تمام دنیا. نباید خلاف عرف دیپلماتیک رفتار کند.

◄ اما خودشان گفته بودند که پیاده‌روی جدی بوده و در قالب مذاکره و... .

ما بچه نیستیم که آقای ظریف بخواهد چنین دلایلی بیاورد. پیاده‌روی معنا ندارد. بنشینند و رودررو مذاکره کنند. ما در جنگ ایران و عراق هم مذاکره سه‌جانبه داشتیم اما ماجرا باز هم ضرورت زمانی بود.

◄ خب زمان آقای جلیلی هم ایشان مورد مشابهی داشتند با آقای ویلیام برنز، از مذاکره‌کنندگان ارشد آمریکایی و سوالی هم مطرح نبود.

این‌ها اصلا قابل مقایسه نیست.

◄ یعنی چه؟

مقام آقای برنز کجا و جان کری کجا؟ سطح مسایل فرق می‌کند.

◄ فکر نمی‌کنید این سوال‌ها مصداق فشار داخلی بر تیم هسته‌ای ایران باشد؟ آن هم در شرایطی که کنگره وضعیت چندان جالبی به وجود نیاورده و کار مذاکره‌کنندگان دشوار شده؟

پیاده‌روی برای ما یک‌مفهوم دوستی و آشنایی به ذهن متبادر می‌کند؛ مثلا کسانی که عاشق‌ومعشوق‌اند برای گپ‌وگفت صمیمی پیاده‌روی می‌کنند. اما ظریف و کری در این حد از صمیمیت نیستند. نتانیاهو اگر برود و با کری پیاده‌روی کند، ایرادی نیست اما ظریف نباید چنین اشتباهی می‌کرد.

◄ یعنی شما قایل به هیچ وزن دیپلماتیکی برای این اقدام وزیر امور خارجه نیستید؟

خیر، مسایلی از جمله شنود و توجیه‌های دیگر هم که عذر بدتر از گناه است. نهایت اینکه اگر نتیجه دیپلماتیک هم داشته باشد، خب نباید دوربین اطراف این مذاکره بیاید. آقای ظریف کارشان را خوب بلدند. نهایت می‌توانستند درخواست کنند که این سطح مذاکره بدون حضور دوربین‌ها باشد.

◄ ولی وضعیت رسانه‌ای آن‌طرف فرق می‌کند. کسی نمی‌تواند رسانه را از پوشش خبر منع کند.

اگر اصراری بود قطعا می‌شد این پیاده‌روی هم رسانه‌ای نشود.

◄ خودتان با این سوال موافقید، آن هم در این روزهای پرکار تیم هسته‌ای؟

بله، نمایندگان حق دارند موضعشان را از وزیر امور خارجه بپرسند، او را نقد کنند و دلایل برخی رفتارها را بدانند.

◄ به‌هرحال ظریف الان در مساله هسته‌ای مشغول است، نمی‌شود طرح این سوال‌ها را برای بعدتر گذاشت یا فعلا آن را به‌تعویق انداخت؟

خیر، پیاده‌روی او مساله‌ای اتفاقا استراتژیک و دیپلماتیک بوده و کارش خطا بوده و باید پاسخگوی سوال نمایندگان باشد. پیاده‌روی ظریف خارج از پروتکل دیپلماتیک است. مگر پیاده‌روی نتانیاهو و کری است؟

◄ به‌هرحال ظریف در راس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای است و تا اینجای کار تمام توان و انرژی‌اش را هم گذاشته.

اگر کری و نتانیاهو پیاده‌روی کنند؛ خب آنها

ظریف:

مذاکره‌کنندگان قبلی هم فرصت پیاده‌روی داشتند

جماران: محمدجواد ظریف ضمن پاسخ به انتقادات اخیر از موضوع پیاده‌روی با جان کری، آخرین وضعیت مذاکرات را تشریح کرد. ظریف درخصوص آخرین وضعیت مذاکرات هسته‌ای گفت: «همان‌طور که قبلا هم عرض کردم، در مذاکرات به بحث درباره جزییات رسیده‌ایم؛ بحث درباره کلیات و حقوق ایران و ضرورت برداشته‌شدن تحریم‌ها الان مورد قبول است و اکنون راجع‌به جزییات بحث می‌کنیم که بحث‌های بسیار مهمی است، زیرا همیشه در مذاکرات بین‌المللی جزییات هستند که تعیین‌کننده‌اند. ان‌شاءالله هم در مذاکراتی که دوستان ما در زوریخ داشتند و هم در مذاکراتی که دوستان ما با اتحادیه اروپا در استانبول دارند، این موضوع ادامه پیدا می‌کند. در مونیخ هم که بنده و چندنفر از وزرای خارجه ۱+۵ (البته نه همه آنها) هستیم، امکان مذاکرات چندجانبه وجود دارد که ببینیم به چه شکل می‌توان از آن استفاده کرد.» وی همچنین درباره واکنش‌ها به پیاده‌روی با وزیرخارجه آمریکا، گفت: «من همواره گفته‌ام که انتقاد حق مردم، مطبوعات و نمایندگان مجلس است. البته همیشه تقاضا دارم که اولا سیاست یک‌بام‌ودوهوا دنبال نشود و ثانیا در انتقاد همیشه منافع ملی در نظر باشد. فکر نمی‌کنم چنددقیقه پیاده‌روی اصولا یک موضوع مهم سیاسی باشد. در همه مذاکرات گذشته نیز کمابیش مذاکره‌کنندگان قبلی هم با افراد مختلف فرصت پیاده‌روی داشتند و ما هم در مذاکرات اخیر بعد از یک سفر طولانی نیمه‌شب و پنج‌ساعت مذاکره، نیاز بود بنده از هوای آزاد استفاده کنم؛ بنابراین آن پیاده‌روی صورت گرفت.» وزیر امورخارجه تصریح کرد: «من فکر می‌کنم بیش‌ازحد به موضوع پیاده‌روی پرداخته شده است.»

هادی شوشتری، دبیر کمیته حقوق‌بشر کمیسیون امنیت مجلس

با حضور موردی گزارشگر حقوق‌بشر موافقیم

شرق، نفیسه نیک‌بخت: مادران و همسران برخی زندانیان، پلاکاردبه‌دست روبه‌روی ساختمان مجلس نشسته‌اند؛ تا مگر اینکه طرحی تازه درافتد. مسوولیت این امور را در مجلس‌شورای‌اسلامی، کمیته‌ای به نام حقوق‌بشر زیرمجموعه کمیسیون امنیت‌ملی برعهده دارد. «هادی شوشتری»، رییس این کمیته به «شرق» می‌گوید: «در یک فرآیند تعاملی، کمیته تلاش می‌کند مکانیسم‌هایی فراهم کند که ضریب اعدام کاهش یابد.» پیش از این جواد لاریجانی، دبیر ستاد حقوق‌بشر قوه‌قضاییه درباره اعدام سخن گفته بود. او در یکی از گفت‌وگوها به آمار بالای اعدام قاچاقچیان موادمخدر اشاره کرده و آن را امری غمبار خوانده بود. لاریجانی وعده داده بود که شاید «قانون مربوط به اعدام‌ها تغییر پیدا کند تا جایی که آمار اعدام‌های مربوط به موادمخدر تا ۸۰درصد کاهش پیدا کند.»

نکته

شوشتری: مصالحی در نهادهای بالای نظام مطرح است که باعث می‌شود جلو ورود این گزارشگر ویژه گرفته شود. گرچه با گزارشگرهای موضوعی مثل گزارشگر در باب غذا و بهداشت می‌توان تعامل بهتری داشت

ضرورت تعامل با سازمان‌های بین‌المللی

شوشتری، رییس کمیته حقوق‌بشر درباره دیگر مسایل موردنظر در کمیته و پیگیری‌های صورت‌گرفته می‌گوید: «این کمیته با مجامع بین‌المللی حقوق‌بشری از قبیل شورای حقوق‌بشر و کمیته سوم مجمع عمومی سازمان‌ملل که ناظر به مسایل حقوق‌بشری است تعامل دارد.»

حقوق‌بشر از نکاتی است که عموما نهادهای غربی و بین‌المللی درباره آن از ایران سوال می‌کنند. شوشتری معتقد است: «با همه بحث‌ها و نقدهایی که به عملکرد این سازمان‌ها وارد است، سیاست‌های درهای باز هم غیرممکن نیست و باید تعاملی میانه، منطقی و بهینه با آنها انجام شود.»

یکی از مسایل مهمی که در رابطه ایران با سازمان‌ملل مطرح است و درباره آن مدام سوال‌هایی شده، این است که ایران اجازه ورود گزارشگر ویژه حقوق‌بشر را به داخل کشور بدهد.

پیش از این لاریجانی گفته بود گزارشگر ویژه حقوق‌بشر درباره ایران سخنانی کذب گفته و در حال اتهام‌زنی به ایران است. شوشتری در همین زمینه تاکید دارد: «مصالحی در نهادهای بالای نظام مطرح است که باعث می‌شود جلو ورود این گزارشگر ویژه گرفته شود. گرچه با گزارشگرهای موضوعی مثل گزارشگر در باب غذا و بهداشت می‌توان تعامل بهتری داشت.»

به‌این‌ترتیب کمیته حقوق‌بشر کمیسیون امنیت به‌طور ضمنی با آمدن گزارشگر موردی موافق است و ورود گزارشگر در مواردی که خط قرمز نظام باشد را غیرممکن می‌داند.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● تمامی پزشکان محترم متفق‌القول هستند که مصرف نوشابه و آبمیوه‌های گازدار برای سلامتی انسان‌ها ضررهای فراوانی دارد. به همین دلیل از مسوولان مربوطه خواهشمندیم از تولید و پخش آنها و سایر اقلام نوشیدنی و خوراکی مضر قاطعانه جلوگیری کنند.

● لطفا به وزارت راه‌وشهرسازی بفرمایید سری به جاده نکا به ساری بزند تا ببیند همکارانشان به خاطر شرکت خصوصی فولاد البرز چه بلایی سر جاده آورده‌اند. یک‌مسیر صدمتری از جاده اصلی را ۱۵سرعت گیر زده‌اند.

● از وزیر نفت آقای زنگنه، خواهش می‌کنیم عیدی کارگران مدت موقت را امسال دیگر کامل بدهید به خدا یک‌سال تمام منتظر آن عیدی هستیم. ولی متاسفانه هرسال نصف عیدی کارگران را پرداخت می‌کنید.

● من بیمه رانندگان هستم که گواهینامه پایه‌یکم من ۲۲سال سابقه دارد. هرسال برای تجدید کارت هوشمند که برای تداوم شمول بیمه اعتبار آن لازم است از متقاضی در سال‌های قبل۱۲ و اخیرا ۲۴فقره بارنامه به نام می‌خواهند. ما که شوفر کمکی هستیم معمولا در زمان‌های رونق به کار خوانده می‌شویم و در زمان‌های طولانی از سال بیکاریم و به‌صورت پراکنده در محدوده‌هایی که به بارنامه نیاز ندارد، کار می کنیم و به‌ناگزیر و با دستمزد اندک صورتمان را با سیلی سرخ نگه می‌داریم. حال با این وضعیت ناگزیریم برای اینکه بیمه ما قطع نشود بارنامه صوری بخریم. سوال من این است بیمه ما شامل بیمه بیکاری که نمی‌شود، حق بیمه را هم خودمان در زمان مقرر می‌پردازیم، پس ارایه بارنامه چه ضرورتی دارد؟ یعنی اگر یک بنده‌خدایی برخلاف میل و اراده‌اش بیکار شد نباید بیمه باشد؟ حتی اگر حق‌بیمه را هم بپردازد؟

● روستای چهاربیشه نزدیک‌ترین روستا به گچساران است، از مسوولان محترم خواهشمندم مشکلات این روستا را حل کنند.

صالح

● متاسفانه امسال دانشگاه آزاد و برخی از دانشگاه‌های دیگر امتحانات را هرروز پشت‌سرهم و در برخی از روزها دو امتحان با هم برگزار می‌کنند. به نظرم افرادی که این کار را انجام می‌دهند می‌خواهند خودشان را راحت کنند و اصلا به روحیه دانشجو فکر نمی‌کنند. به این فکر نمی‌کنند دانشجویی که هرروز یک امتحان یا دو امتحان بدهد می‌تواند در طول ترم درس خوانده را ارایه کند؟ امیدوارم مسوولان مربوطه جوابگو باشند.